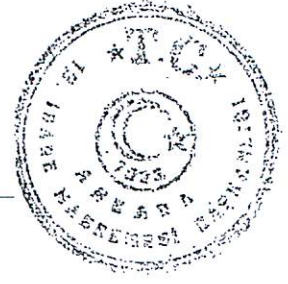

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

Tarih : 04.03.2019
Sayı : 1527
SDP : 640

ESAS NO : 2018/1875
KARAR NO : 2018/2595

DAVACI : AYDIN ÇELEN
İstanbul Ticaret Üniversitesi, Örnektepe Mahallesi İmrahor
Caddesi No:88/2 Beyoğlu/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI /ANKARA
VEKİLİ : HUK. MÜŞ. VEK. MEHMET AKİF KAYAR - Aynı adreste

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Duru Bulgur Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin, satışını yaptığı ürünlerin, yeniden satış fiyatlarını belirleyip belirlemediğine yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde verilen 08/03/2018 tarih ve 18-07/112-59 sayılı Rekabet Kurulu Kararının; yeniden satış fiyatı belirleme ihlali ile ilgili çok sayıda delil mevcut olduğu, buna rağmen soruşturma açılmamasının hatalı olduğu, kararın hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule yönelik olarak, davacının bu davayı açmakta menfaatinin bulunmadığı bu nedenle davanın öncelikle ehliyet yönünden reddi gerektiği, esasa yönelik olarak ise; dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek, davanın esastan da reddi gerektiği ileri sürülmektedir.

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

Karar veren Ankara 13. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi yönünden incelendikten sonra işin gereği görüldü:

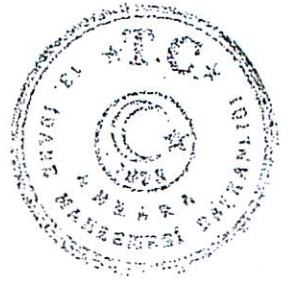
2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, idari davaların idari işlemler hakkında yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacağı belirtildikten sonra ilk inceleme konularının belirlendiği 14. maddenin 3/c bendinde dilekçenin "ehliyet" yönünden inceleneceği; 15. maddenin 1/b bendinde ise, bu hususta kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının eylem ve işlemlerinin hukuka uygunluğunun, yargısal denetim yoluyla sağlanmasının en etkin araçlarından biri iptal davalarıdır. İptal davalarında, genel (objektif) ehliyet koşulu yanında uyumsuzluk türlerine göre değişen (sübjektif) ehliyet şartına da sahip bulunmak gerekmektedir. "Menfaat ihlali" olarak tanımlanan sübjektif ehliyet koşulunun kişiye bağlı sübjektif hak ihlallerinin giderilmesinin yanı sıra, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun denetlenebilmesi kapsamında da belirlenmesi gerekmektedir. Davacı ile iptali istenilen idari işlem arasında kurulabilecek bir ilişki veya ilgi, menfaat ihlali koşulunun varlığı için yeterlidir. Bu itibarla yargısal kararlarda menfaat ihlali koşulu, davacının idari işlemle meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisinin kurulması gerektiği şeklinde tanımlanmıştır.

İptal davası açılabilmesi için gerekli olan menfaat ilişkisi ve buna bağlı olarak bir

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1875
KARAR NO : 2018/2595

hakkın ihlali şartı ancak, kişisel-meşru-aktüel bir menfaatin bulunması halinde gerçekleşecektir. Bir başka anlatımla, iptal davasına konu olan işlemin davacıyı etkilemesi, yani davacının kişisel menfaatini ihlal etmesi, işlem ile davacı arasında ciddi ve makul bir ilişkinin bulunması gerekmektedir.

Öte yandan; iptal davalarıyla güdülen amaç, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun yargı yoluyla denetlenmesidir. Ancak yargısal denetim amacıyla her idari işleme karşı herkes tarafından iptal davası açılmasının idari işlemlerde istikrarsızlığa neden olmaması ve idarenin işleyişinin bu yüzden olumsuz etkilenmemesi için, dava konusu edilecek işlem ile dava açacak kişi arasında belli ölçüler içinde menfaat ilişkisi bulunması koşuluna ihtiyaç duyulmuş ve her olay ve davada, yargı merciine başvurarak dava açan kişinin menfaatinin, iptali istenen işlemle ne ölçüde ihlal edildiği veya ihlal edilip edilmediğinin takdiri de bu merciiere bırakılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, Duru Bulgur Gıda San. Ve Tic. A.Ş.'nin, satışını yaptığı ürünlerin, yeniden satış fiyatlarını belirleyip belirlemediğine yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde verilen 08/03/2018 tarih ve 18-07/112-59 sayılı işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan uyuşmazlıkta; Mahkememizin 07/11/2018 tarihli ara kararı ile; davacıdan, "dava konusu işlem olan Rekabet Kurulu'nun 08/03/2018 tarih ve 18-07/112-59 sayılı kararı ile ilgili menfaati (davayı hangi sıfatla açtığı) konusunda açıklama yapmasının ve işlemle olan menfaat bağıını ispata yarayacak her türlü bilgi-belgenin göndermesinin istenilmesine karar verildiği, Mahkememiz ara kararına cevaben sunulan 03/12/2018 tarihli beyan dilekçesinde özetle; "Ankara'da ikamet eden ve Duru ürünlerini tüketen bir tüketici olarak, Duru'nun dava konusu işlemde bahsi geçen ürünlerinin Ankara da dahil olmak üzere Türkiye'nin değişik illerinde tüketiciye satış fiyatlarını yükseltmeye yönelik eylemleri neticesinde menfaatim ihlal edilmiştir." şeklindeki beyanlara yer verildiği görülmektedir.

Bu yönüyle, dava konusu işlemin davacının menfaatini etkileyip etkilemediği araştırılırken, davacının genelinde vatandaş özelinde de tüketici sıfatına haiz bir vatandaş sıfatıyla dava açıp açamayacağı hususu incelenmelidir.

Her ne kadar, dava konusu işlem kamusal yanı ağır basan işlemlerden olsa da, dava konusu işlem ile davacı arasında meşru, güncel, somut bir menfaat alakasının bulunması gerekmektedir. Aksi durumun kabulü toplum yararına olduğu düşünülen her konuya tüm vatandaşların dava konusu yapabilmesi olasılığını beraberinde getirir ki bu durumun dava açma ehliyetine ilişkin yasal düzenlemenin amacına aykırı olacağı açıktır.

Bu durumda; davacı tarafından Duru Bakliyat ürünlerini tükettiği ve Duru Bakliyat'ın, tüketiciye satış fiyatlarını yükseltmeye yönelik eylemleri neticesinde menfaatinin ihlal edildiği, bu sebeple tüketici olan bir vatandaş sıfatıyla sıkıntılı bir hale geleceği ileri sürülse de, Türkiye'deki bir tüketici sıfatını haiz vatandaş olmanın, dava konusu işlem ile davacı arasında meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisinin kurulmasına imkan sağlamadığı açık olup, aksi durumun dava açma ehliyetine ilişkin yasal düzenlemenin amacına aykırı olacağı anlaşıldığından, davacının bu davayı açmaya ehliyetli olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (1/a) bendi uyarınca **davanın ehliyet yönünden reddine**, aşağıda dökümü yapılan 127,80-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1875

KARAR NO : 2018/2595

Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta avansından artan miktarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, **bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf** yolu açık olmak üzere, 20/12/2018 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
YUSUF ÖZDEMİR
37775

Üye
UĞUR KOCAMAN
118404
X

Üye
SEFA SAVAŞ KAN
195113

Karşı Oy (X):

Dava, Duru Bulgur Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin satışını yaptığı ürünlerin, yeniden satış fiyatlarını belirleyip belirlemediğine yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Kanun'un 41. Maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde verilen 08/03/2018 tarih ve 18-07/112-59 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Yerleşik Danıştay içtihatlarında, iptal davası açabilmenin koşulu olarak hak ihlali yerine menfaat ihlali gibi daha geniş bir kavram öngörülmüştür. Örneğin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 02.02.1990 tarih ve E:1989/430 K:1990/18 sayılı kararında: "...İptal davalarında subjektif ehliyet şartı olarak bulunması gerekli menfaat ihlali hak ihlali anlamında değil, ciddi ve makul bir alaka anlamındadır. İhlal edilen menfaatin herhalde maddi veya ekonomik nitelikte olması gerekmeyeceği gibi, hak ihlali gibi düşünülmesi en başta iptal davalarının objektiflik niteliğiyle bağdaşmaz." ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Danıştay içtihatları uyarınca, iptal davalarında dava konusu edilen idari işlemler ile davacılar arasında meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisi bulunması gerekmele birlikte, menfaat ihlali kavramının, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun denetlenmesini engellemeyecek biçimde daha geniş yorumlanması gerekmektedir.

Tüketicilerden ziyade firmaları ilgilendiren rekabet ihlali ya da tüketicilerin doğrudan alıp tüketmedikleri bazı hammadde ve yarı mamul malların üreticileri arasında gerçekleştirilen fiyat veya bölge paylaşımına dönük durumlar söz konusu olması halinde, tüketicilerin dava ehliyetinden söz edilemeyeceği izahıtan varesto olmakla birlikte; bunun dışında kalan ve doğrudan tüketicilerce alınıp tüketilen ürün ve hizmetlerin söz konusu olması, yani olayın doğrudan tüketicinin menfaatini etkilemesi halinde ise, tüketicilerin dava ehliyetinin varlığının kabulü gerekmektedir.

Diğer taraftan, rekabet ihlalinin lokal bir pazarı ilgilendiriyor olması halinde, diğer bir deyişle coğrafi pazarın sadece bir il veya ilçe ile sınırlı olarak ortaya çıktığı durumlarda, Kurul kararına karşı yargı yoluna başvurma hakkının, sadece inceleme konusu coğrafi pazarda yaşayan tüketicilere ait olduğu, diğer il veya ilçelerde yaşayan tüketicilerin böyle bir dava hakkının olmaması gerektiği açık olmakla birlikte; Kurul kararlarına karşı hangi

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1875
KARAR NO : 2018/2595

tüketicilerin yargı yoluna başvurma hakkının bulunduğu tespit, olay bazında bir incelemeyi gerektirmektedir.

Uyuşmazlık konusu olayda; Duru Bulgur Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin, satışını yaptığı ürünlerin yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle, rekabeti ihlal ettiğine yönelik iddia değerlendirildiğinde, söz konusu ihlalin sonucu olarak, tüketicinin satın aldığı ürünün fiyatının, olması gerekenden daha yüksek bir seviyeye çıkarılmış olması ihtimaline binaen, yeniden satış fiyatının belirlenmesi ihlalinin, tüketiciyi doğrudan ilgilendiren bir ihlal türü olduğu ve anılan firmanın faaliyet gösterdiği pazarlar kapsamında yer alan ürün ve hizmetlerin Türkiye genelinde sunulan ürün ve hizmetler olması nedeniyle firma hakkında soruşturma açılması halinde, coğrafi pazarın "Türkiye" olarak genişleme ihtimali göz önüne alındığında, kendisi de bir tüketici olan ve dava konusu işlemde menfaati etkilenebilecek olan davacının, iş bu davayı açmaya ehliyetli olduğunun kabulü gerektiği görüşüyle, aksi yönde verilen çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
UĞUR KOCAMAN
118404
X

YARGILAMA GİDERİ		:
Başvurma Harcı :	35,90 TL	
Karar Harcı :	35,90 TL	
Posta Gideri :	56,00 TL	
<hr/>		
TOPLAM :	127,80 TL	

